

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	653 - 02 - 48
Дата	06 / 07 2016 г.

JK

по законопроекта за концесиите, № 602-01-29, внесен от Министерския съвет на 09.06.2016 г.

18²⁰

На заседание, проведено на 30 юни 2016 г., Комисията по бюджет и финанси разгледа законопроекта за концесиите, внесен от Министерския съвет.

На заседанието присъстваха представители на дирекция „Икономическа и социална политика“ към Министерския съвет: Мариета Немска – директор и Мариана Славкова – държавен експерт, както и д-р Таня Бузева – преподавател в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Законопроектът и мотивите към него бяха представени от г-жа Мариана Славкова.

Със законопроекта се определят **три основни вида концесии**: за строителство, за услуги и концесии за ползване.

Законопроектът ясно определя обхвата на публично-частното партньорство и предотвратява възможността при отмяната на Закона за публично-частното партньорство, като публично-частно партньорство да се определят договори, които имат характеристики на концесии.

В обхвата на концесиите се включват и така наречените **несамофинансиращи се договори**, които понастоящем са уредени в Закона за публично-частното партньорство. Това са договори, при които няма потребители или потребителите не дължат цена и възнаграждение за услугите, които получават.

За да има интерес от такива концесии, законопроектът предвижда заплащането на възнаграждение от страна на концедента към концесионера, за да покрие неговите разходи по изграждане и след това по експлоатация на строителството и/или на услугите.

Със законопроекта се въвежда понятието европейски праг. Това е сумата определена с регламент на Европейската комисия, която в момента е 5 220 000 евро. Като концесии за строителство и услуги, които са над този праг са определени като концесии с трансграничен интерес. А тези, които са под прага, както и концесиите за ползване, са определени като концесии без трансграничен интерес.

Запазва се понятието концедентност, като за концеденти се определят министрите и кметовете на общини. Запазва се ролята на общинските съвети и на Министерския съвет да санкционират най-важните решения, които са свързани с провеждането на процедурата.

Специално внимание в законопроекта е отделено на финансово-икономическите елементи на концесията. Въвежда се понятието **стойност** на концесията. Това е общият оборот на концесионера за целия срок на договора.

Един от най-важните финансово-икономически елементи на концесията, това е **оперативният риск**. Оперативният риск представлява риск от излагане на колебанията на пазара, относно търсенето и/или предлагането на строителството и на услугите предмет на договора. Оперативният риск се счита за поет тогава, когато при нормални условия на експлоатация на концесионера, не му е гарантирано, че ще възвърне инвестициите, както и оперативните разходи, които е извършил за изпълнение на строителството или на услугите предмет на договора.

Всяка концесия трябва да се възлага за определен срок, като максималният срок се определя още при откриване на процедурата за възлагане на концесията и той не може да бъде по-дълъг от времето, което според прогнозния финансово-икономически модел е необходимо на концесионера да възвърне направените разходи – инвестиционни, оперативни разходи със съответна печалба при отчитане на прогнозирания финансово-икономически модел и при отчитане на цената на услугите, които ще се предоставят от концесионера.

За концесиите за ползване е предвиден максимален срок от 25 години. Законопроектът определя откъде идват приходите на концесионера. На първо място, това е от потребителите на услугите, при така наречените самофинансиращи се концесии. Възможно е приходите да идват както от потребителите, така и от концедента или само от концедента.

Запазва се плащането от страна на концесионера към концедента. Наречено е концесионно възнаграждение, в случаите когато обекта на концесията по закон е държавна или общинска собственост.

Основните етапи на концесията са провеждане на подготвителни действия, провеждане на процедура, сключване на концесионен договор.

Запазва се откритата процедура, която е единствено допустимата по действащия закон. Включват се и две нови процедури: състезателен диалог и състезателна процедура с договаряне. Това са етапни процедури, които в крайния си етап приключват като открити процедури. В единия случай се води диалог, за да се определят най-добрите решения за задоволяване на потребностите, които трябва да се решат с концесията. При процедурата с договаряне се води договаряне, за да се подобрят определените от концедента минимални финансово-икономически

изисквания, технически и функционални характеристики и юридически конструкции.

За концесиите без трансграничен интерес е определено, че те се възлагат единствено чрез открита процедура.

За концесиите за социални и други специфични услуги, няма предвидена специална процедура, като се дава възможност на концедента във всеки конкретен случай да определя правила за провеждане на процедурата. Тези правила се обявяват предварително и се включват в документацията за концесията, която е публична, в националния концесионен регистър и се предоставя безплатно.

Процедурата за определяне на концесионер приключва с решение на концедента. Концесионният договор се сключва в определени срокове, като тук са запазени възможностите и правилата относно обжалване.

Запазва се възможността договорът да може да се сключи, както с проектно дружество, така и с публично-частно дружество.

Със законопроекта е допуснато изменение на концесионните договори, като са възприети всички възможни хипотези, които се допускат от директивата за концесиите. За заварените концесионни договори новият закон се прилага дотолкова, доколкото не противоречи на уговореното със самия договор.

Създава се нов ред за извършване на контрол по изпълнение на концесионните договори, като за целта се вменяват нови функции на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол. Разширява се публичността чрез разширяване и надграждане на действащия национален концесионен регистър, в който освен както досега данни само за сключените концесии, ще трябва да се публикуват данни и за всяка една процедура от решението за откриване, документацията, обявлението, всички разяснения и т.н.

Създават се предпоставки за изцяло преминаване към електронно възлагане на концесии, като се определя, че заявленията и офертите се представят под формата на електронни документи.

Предлагат се изменения в няколко закона. По-съществените от които са Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост, където предвид отмяната на Закона за публично-частното партньорство се създава възможност държавата и общините да участват в смесени дружества, тъй като досега това беше забранено. В тази връзка се въвеждат ограничения във всички случаи, когато държавата или общината участват с непарична вноска. Първо, непаричната вноска да може да бъде само под формата на срочни ограничени вещни права, за срока на концесията, когато е при концесия. А във всички случаи, когато публично-частното дружество е сключено извън концесионна процедура, изискването е да има блокираща квота на държавата и на общината,

относно вземането на най-важните решения, включително относно разпореждането с предмета на непаричната вноска.

След обсъждането на законопроекта се проведе гласуване, което приключи със следните резултати: „За” – 10 народни представители, „Против” – няма и „Въздържали се” – трима народни представители.

Въз основа на гореизложеното и резултатите от гласуването, Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроекта за концесиите, № 602-01-29, внесен от Министерския съвет на 09.06.2016 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА